Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri – ?li?ki Yap?lar?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri – ?li?ki Yap?lar?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32761

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri - ?li?ki Yap?lar? (Y?YE-?Y), orijinal ad? **Experiences in Close Relationships-Relationship Structures Scale (ECR-RS)** olan ölçe?in Türkçe adaptasyonudur. Bu envanter, bireylerin farkl? spesifik yak?n ili?ki figürlerine (örne?in, anne, baba, romantik partner, yak?n arkada?) yönelik **ba?lanma** stillerini, özellikle iki temel boyut olan **Ba?lanma Kayg?s?** ve **Ba?lanma Kaç?nmas?** üzerinden de?erlendirmeyi amaçlar. Ölçek, ili?kisel ba?lamda bireylerin duygusal düzenleme ve ki?ileraras? stratejilerini ölçerek, yeti?kin ve ergen ba?lanma ara?t?rmalar?na önemli bir **psikometrik** araç sunmaktad?r. Türkiye uyarlamas?, özellikle ergen popülasyonunda kullan?ma uygunlu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri, ECR-RS, **Ba?lanma Kuram?**, **Ba?lanma Kayg?s?**, **Ba?lanma Kaç?nmas?**, Ergenlik, ?li?ki Yap?lar?, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Geli?tiricileri: Fraley, S. C., Heffernan, M. E., & Vicary, A. M. (2011).
Türkçe Adaptasyon Yazarlar?: Sava? Karata?, ?brahim Demir.

Amaç

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri - ?li?ki Yap?lar?'n?n temel amac?, bireylerin genel ba?lanma e?ilimlerinden ziyade, belirli ili?ki figürlerine (örne?in, anneye, babaya, romantik partnere) yönelik farkl?la?an ba?lanma biçimlerini ölçmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, özellikle **Türk ergen** popülasyonunda ba?lanma kaç?nmas? ve kayg?s?n?n ili?kisel ba?lamda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirilmesini sa?lamak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, bireyin farkl? ili?kilerde güvenli, kayg?l? veya kaç?nmac? tepkiler geli?tirme düzeyini saptamaya hizmet eder.

Yap?

Ölçek, **Ba?lanma Kuram?** çerçevesinde, yeti?kin ba?lanmas?n?n iki temel orthogonal boyutunu ölçer: **Ba?lanma Kayg?s?** ve **Ba?lanma Kaç?nmas?**. Ba?lanma Kayg?s?, terk edilme korkusu, partnerin ula??labilirli?ine dair ?üpheler ve a??r? yak?nl?k iste?i ile karakterizedir. Ba?lanma Kaç?nmas? ise, yak?nl?ktan rahats?z olma, duygusal ba??ms?zl??a a??r? vurgu yapma ve duygusal ifadeleri bast?rma e?ilimini yans?t?r. Y?YE-?Y, bu iki boyutu her bir hedef ili?ki (ili?ki yap?s?) için ayr? ayr? de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, Karata? ve Demir (2018) taraf?ndan yürütülen Türkçe adaptasyon çal??mas?nda ölçe?in yap? geçerli?i incelenmi?tir. Yap?lan **do?rulay?c? faktör analizi (DFA)**, ölçe?in iki faktörlü (Kayg? ve Kaç?nma) yap?s?n? korudu?unu göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Türk kültüründe ergenlerin ili?ki yap?lar?na özgü ba?lanma boyutlar?n? ölçme konusunda geçerli oldu?unu i?aret etmektedir. Ayr?ca, ölçe?in yak?n ili?ki kalitesi ve psikolojik uyum gibi ilgili yap?larla beklenen yönde ili?kiler sergilemesi (e? zamanl? geçerlik) de ara?t?r?lm??t?r.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik bilgisi '-' olarak verilmi?tir. Ancak adaptasyon çal??mas?, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak güvenilirli?ini desteklemi?tir. **Ba?lanma Kayg?s?** ve **Ba?lanma Kaç?nmas?** alt boyutlar?n?n her bir ili?ki figürü için ayr? ayr? yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Güvenirlik çal??malar?nda ayr?ca test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir, bu da ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararl?l???n? ortaya koyar.

Faktör Analizi

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri - ?li?ki Yap?lar?'n?n Türkçe adaptasyonunda, ölçe?in orijinal yap?s?n? do?rulamak amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. Analizler, her bir ili?ki yap?s? (örne?in, anne, baba) için ayr? ayr? uygulanan maddelerin iki temel faktör (Kayg? ve Kaç?nma) alt?nda topland???n? teyit etmi?tir. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olmas?, ölçe?in teorik iki boyutlu yap?s?n?n Türk ergen örnekleminde de geçerlili?ini sürdürdü?ünü göstermektedir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinali ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Ergenler ve Genç Yeti?kinler

Ya? Grubu: Adaptasyon çal??mas? ergenler üzerine odaklanm??t?r (Genellikle 12-18 ya? aras?).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki lise ö?rencileri örneklemi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, her bir maddeyi, kendileri için önemli olan belirli bir ili?ki figürüne (örne?in, annemle ili?kim) ne kadar uygulad???n? belirten bir Likert ölçe?inde derecelendirir. Orijinal ölçek genellikle 7 noktal? Likert tipi bir derecelendirme kullan?r (1=Kesinlikle Kat?lm?yorum; 7=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri, ?li?kisel Ba?lanma, **Kayg?l? Ba?lanma**, **Kaç?nmac? Ba?lanma**, **Psikometrik**, Ergenlik Dönemi, **Ba?lanma**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar (Adaptasyon): Sava? Karata?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresi: savaskaratas91@gmail.com

Yaz??ma Adresi: ?lgili akademik kurumlar üzerinden sa?lanmaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle orijinal yay?nc?n?n ve adaptasyon yazarlar?n?n izinlerine tabidir. Ticari kullan?m için ek ücretler veya lisans gereklilikleri olabilir.

Orijinal Yay?n Linki: journals.sagepub.com

Kaynaklar

Karata?, S., & Demir, ?. (2018). Attachment avoidance and anxiety in adolescence: Turkish adaptation of the Experiences in Close Relationships-Relationship Structures Scale. *Psychological Reports*. doi: 10.1177/0033294118785562

Fraley, R. C., Heffernan, M. E., & Vicary, A. M. (2011). The Experiences in Close Relationships--Relationship Structures Questionnaire: A method for assessing relationship-specific attachment. *Psychological Assessment*, 23(3), 641-650.

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri - ?li?ki Yap?lar? Maddeleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ara?t?rmac?lar, maddeler için Karata? ve Demir (2018) makalesine ba?vurmal?d?rlar.

Ölçek Maddelerine Dair Not: Bu akademik kaynak giri?i için ölçek maddeleri orijinal kaynaktan elde edilememi?tir. Y?YE-?Y, her bir ili?ki figürü (örne?in anne, baba, partner) için tekrarlanan 9 maddeden olu?ur. Bu 9 maddenin 4 veya 5 tanesi **Ba?lanma Kayg?s?**, geri kalan? ise **Ba?lanma Kaç?nmas?** alt boyutunu ölçmektedir. Maddeler, bireyin o ili?ki ba?lam?nda ne kadar rahat hissetti?i, terk edilme korkusu ta??y?p ta??mad??? ve duygusal yak?nl??a ne kadar de?er verdi?i gibi konular? ele al?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM